

A gercsei Bersek-hegy kora-kréta üledékeinek mikrofauna vizsgálata

Szűcs Zoltán

(ELTE Őslénytani Tsz.)

A Bersek-hegy kora-kréta üledékeinek vizsgálata az utóbbi években új lendületet vett, számos tanulmány dolgozta fel a Berseki Márga és a Lábatlani Homokkő Formáció szedimentológiai, petrográfiai és őslénytani viszonyait, ám részletes mikrofauna vizsgálatok nem láttak napvilágot. Munkám során a Bersek-hegy keleti bányaudvarában a Főzy I. (1991, 1993) által felvett, ammoniteszekkel datált rétegsorból vett mintákat dolgoztam fel. A mintavételezés során ügyeltem arra, hogy mindkét képződményt megfelelő számú minta reprezentálja, így került sor összesen 17, közel egyenletes eloszlású minta begyűjtésére. A rétegsorban a meszesebb és az agyagosabb rétegek váltakozása figyelhető meg, ezért a gyűjtés során szükségesnek láttam mindkét kifejlődési típust megmintázni. A meszesebb mintákból ecetsavas, míg az agyagosabbakból hidrogén-peroxidos feltárással nyertem ki az ősmaradványokat.

Az általam meghatározott foraminiferák alapján (*Saccamina*-, *Glomospira*-, *Spirillina*- *Trocholina*-, *Lenticulina*-, *Astacolus*-, *Dentalina*-, *Nodosaria*- *Favusella*-félék) a márga és a homokkő leülepedési környezetét a kontinentális lejtő felső szakaszára teszem (különbség véleményem szerint csak az üledékbeszállítás energiájában adódott), egyes fajok a sekély neritikus régiókból szállíthatódtak be, erre utal a magas epibentosz/inbentosz arány is. Kimondottan mélyvízi forma nem került elő. A foraminiferák alátámasztják a korábbiakban ammoniteszek alapján (Fülöp, 1958, Nagy, 1964, Főzy, 1995, Főzy és Fogarasi, 2002) és nannoplanktonok által (Főzy és Fogarasi, 2002) megerősített valangini-hauterivi-barrémi kort, ugyanakkor ellentmondanak a szintén nannoplankton flóra alapján (Nagymarosy és Félegyházy, 1991) mondott apti-albai kornak.